

**Gelders geurbeleid
voor
milieuvergunningen**

**Achtergrond
en
Beleidsregels**

versie 1.2

30 september 2002

Beschrijving provinciaal geurbeleid

Het provinciaal geurbeleid is formeel juridisch vastgelegd in de bijgaande Beleidsregels voor de beoordeling van geurhinder rond inrichtingen bij vergunningverlening en handhaving conform de Wet Milieubeheer. Allereerst volgt hier het beleid in een beschrijvende vorm.

Principes van het geurbeleid

De provincie voert het landelijk geurbeleid uit en stelt daarom het acceptabel hinderniveau vast in elke lokale situatie waar zij bevoegd gezag is over een bedrijf dat geur uitstoot. Zij gebruikt daar waar mogelijk de landelijk geldende regelingen en methoden.

De provincie heeft eigen beleid geformuleerd om aan te geven hoe van geval tot geval dat acceptabel hinderniveau wordt afgewogen en hoe het rijksbeleid in de praktijk wordt gebracht.

De twee belangrijkste uitgangspunten van het beleid zijn dat het doelgericht en navolgbaar is. Met doelgericht wordt bedoeld dat het om *het reguleren en bestrijden van hinder door geur* gaat. Navolgbaar houdt in dat een willekeurige bewoner of bedrijf op een willekeurige plaats in Gelderland kan rekenen op *eenzelfde soort afweging* over zijn of haar bescherming of maatregelenpakket tegen geuroverlast.

De afweging wordt altijd gebaseerd op een standaardmethodiek voor de analyse van een geur-situatie. De uitkomst van deze analyse geldt als startpunt voor de besluitvorming - niet als norm. De provincie streeft maatwerk voor de lokale situatie na. Lokale factoren op basis van de historie, de economie en de gewenste toekomst van een gebied, krijgen een volwaardige plaats in de besluitvorming.

De standaardmethodiek is gekozen uit de best beschikbare kennis over het in kaart brengen van geur en geurhinder. De methodiek is kwantitatief en baseert zich op geobjectiveerde menselijke waarnemingen ('gecertificeerde neuzen') en gemiddelde omstandigheden. Ook de aard van de geur en het type gebied dat beschermd moet worden zijn verwerkt in de methodiek. Bovendien is er geen sprake van één norm maar van een afwegingstraject. De provincie wil hiermee aangeven dat beslissen over een lokaal acceptabel hinderniveau geen zwart-wit discussie dient te zijn.

Het afwegingstraject bestaat uit een streef-, richt- en bovenwaarde. De streefwaarde komt overeen met het nuleffectniveau (niet of nauwelijks hinder). De bovenwaarde staat voor de grens naar ernstige hinder (het plafond van redelijke hinder). De richtwaarde deelt het gebied tussen streefwaarde en bovenwaarde in tweeën en is te zien als het plafond voor enige hinder.

Wijze van vergunning verlenen

De vergunningverlening vindt plaats in vier stappen.

1. De provincie zorgt dat de geursituatie zo goed mogelijk in kaart wordt gebracht, zowel aan de bron als in de omgeving.
2. De provincie bepaalt volgens de standaardmethodiek het toetsingskader waaraan de geurbelasting in die lokale situatie getoetst wordt.
3. De provincie weegt af wat het acceptabele hinderniveau in die situatie onder die omstandigheden is en maakt expliciet welke (politieke) afwegingen hierbij zijn gemaakt.
4. De provincie stelt vast met welke geuruitstoot en met welke voorzieningen een bedrijf aan het acceptabele hinderniveau voldoet en legt deze vast in de milieuvergunning.

Alleen bedrijven die geurrelevant zijn hoeven in de aanvraag aandacht aan geur te besteden. De definitie van geurrelevant wordt door de provincie vastgelegd in het Handboek Geur. Een bedrijf dat een milieuvergunning aanvraagt, is zelf verantwoordelijk voor het adequaat in kaart brengen van de geursituatie aan de bron. De provincie neemt een aanvraag pas in behandeling als de geursituatie met voldoende kwaliteit is beschreven. Ook de kwaliteitseisen worden vastgelegd in het Handboek Geur.

De provincie gaat na welk toetsingskader volgens de standaardmethodiek op de te beoordelen situatie past. Zij maakt daarbij een keuze uit onderstaande tabel die aangeeft dat het provinciaal beleid rekening houdt met de aard van de bij het bedrijf of de activiteit vrijkomende geur én met het type gebied dat door de geur belast wordt. Eén van de mogelijke toetsingskaders geldt daarbij als het standaardtoetsingskader. De standaard wordt gebruikt als er in een lokale situatie onvoldoende informatie is om de keuze van een specifiek toetsingskader te motiveren.

Het voorgestelde geurbeleid is ook gebiedsgericht. Het gewenste beschermingsniveau hangt af van het type gebied rond een bron. Voor industriële geuren wordt een algemeen onderscheid gehanteerd in twee gebiedscategorieën:

- A. Wonen: bebouwde kom, verspreidliggende woningen, ziekenhuizen, verblijfsrecreatie, e.d.;
- B. Werken: industrieterreinen, kantoren, bedrijfswoningen, en dergelijke.

Het verschil in beschermingsniveau tussen wonen en werken bedraagt standaard een factor 3. Woningen in het buitengebied krijgen dus in principe dezelfde bescherming als de bebouwde kom.

Geuren kunnen meer of minder aangenaam zijn. Hoe aangenaam een geur is (en daarmee hoe hinderlijk een geur is) wordt bepaald door met een geurpanel de hedonische waarde (aangenaamheid) van een geur te meten. De hedonische waarde kan uiteenlopen van -4 (uiterst onaangenaam) tot +4 (uiterst aangenaam). Wanneer de hedonische waarde van een geur is vastgesteld gaat de provincie bij berekeningen uit van de geurconcentratie behorend bij de hedonische waarde -2. Als er in een situatie sprake is van meerdere soorten geuren dan worden deze in elkaar omgerekend (middels een factor 3 of een veelvoud daarvan) zodat ze onder één toetsingskader vallen.

Aard van de geur	Wonen			Werken		
	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde
Zeer hinderlijk	0,1	0,3	1	0,3	1	3
Hinderlijk	0,3	1	3	1	3	10
Minder hinderlijk	1	3	10	3	10	30
Niet hinderlijk	3	10	30	10	30	100

Tabel 1: De mogelijke toetsingskaders volgens standaardmethodiek van het provinciaal geurbeleid. De geurconcentraties (ge/m³) zijn weergegeven als 98-percentiel. Het standaardtoetsingskader is vet gedrukt.

De aard van de geur wordt als volgt beoordeeld:

wanneer proefpersonen aan een geur bij de volgende concentraties (ge/m ³) een hedonische waarde (VDI 3882, Blatt 2) toekennen van			wordt de geur beoordeeld als:
H = -2	H = -1	H = -0,5	
1 - 3	1 - 2	1 - 1,5	zeer hinderlijk
3 - 10	2 - 6	1,5 - 4	hinderlijk
10 - 30	6 - 20	4 - 12	minder hinderlijk
> 30	> 20	> 12	niet hinderlijk

Tabel 2 : Het verband tussen Hedonische waarde en de benaming van het type geur

In de tabel staat aangegeven, doordat die vetgedrukt zijn weergegeven, dat in principe de aard van de geur bepaald wordt via de geurconcentratie die bij een hedonische bepaling wordt toegekend aan de Hedonische score -2 (onaangenaam). Van belang is echter wel dat de aard van de geur ook afhangt van, en soms zelfs alleen te bepalen valt met, andere punten op de hedonische curve. Daarom zijn in de tabel ook de H=-1 en H=-0,5 scores opgenomen (respectievelijk omschreven als licht onaangenaam en zeer licht onaangenaam).

De provincie toetst overigens niet alleen aan de 98-percentiel. De hinder van bedrijven die niet continu produceren wordt beter beschreven met bijvoorbeeld de 99,5 of 99,99-percentiel. Bij niet-continue bronnen toetst de provincie daarom eigenlijk niet aan één percentielwaarde maar aan de volledige frequentieverdeling. De (relatief) hoogste waarde van de berekende geurbelasting is maatgevend. De toetsingswaarden voor de 99,99-percentiel gelden daarbij overigens als indicatief omdat deze gaan over één uur per jaar.

In tabel 3 staat een voorbeeld van de gehanteerde toetsingswaarden voor andere percentielwaarden.

<i>Percentielwaarde</i>	<i>Wonen (gebiedscategorie A)</i>			<i>Werken (gebiedscategorie C)</i>		
	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde
95	0,2	0,6	2	0,6	2	6
98	0,3	1	3	1	3	10
99,5	0,6	2	6	2	6	20
99,9	1,2	4	12	4	12	40
99,99	3	10	30	10	30	100

Tabel 3: Het standaardtoetsingskader voor niet-continue bronnen:
Gebruikelijke percentielen met de toetsingswaarden geureenheden/m³;
Waarden voor niet-standaard geuren kunnen hieruit worden afgeleid.

De wijze van werken op basis van de toetsingswaarden verloopt bij vergunningverlening als volgt. Als een bedrijf in staat wordt geacht de streefwaarde te halen, zal deze waarde (zeker in nieuwe situaties) de bovengrens van de toelaatbare geurproductie zijn. De richtwaarde is voor nieuwe situaties in principe de absolute bovengrens. Zo wordt (nieuwe) hinder zoveel mogelijk voorkomen. Omdat het doel is elke situatie met ernstige hinder te laten verdwijnen, mag in principe geen enkel bedrijf een geurbelasting hoger dan de bovenwaarde veroorzaken.

Het haalbare niveau van belasting van de omgeving in een specifieke situatie wordt afgeleid met het toetsingskader. Het ALARA-principe ('as low as reasonably achievable') hierbij het leidend beginsel.

Het haalbare niveau wordt in principe gehanteerd als het acceptabel hinderniveau. In de vergunning wordt vervolgens de maximale geuruitstoot van het bedrijf of de activiteit vastgelegd die correspondeert met dat acceptabele hinderniveau in die situatie.

Uitvoering van monitoring en handhaving

Het toezicht vindt plaats in drie stappen.

1. De provincie zorgt dat de potentiële overlastsituaties in kaart zijn en blijven. Zij voert hiervoor een monitorings- en toezichtsplan uit dat op de situatie is toegesneden.
2. De provincie stelt vast of er sprake is van overtreding van vergunningvoorschriften en in welke mate er geurhinder in de omgeving optreedt;
3. De provincie bepaalt welke actie moet worden ondernomen.

Het toezichts- en monitoringsplan wordt opgesteld bij afronding van de vergunning. Onderdeel hiervan vormt het bepalen van de juiste voorschriften met meet- en registratieverplichtingen. Daarnaast moet ook de monitoringsinspanning worden vastgelegd die past bij het inschatten van het risico op overlast in de omgeving als de aangevraagde activiteit vergund wordt. Regelmatig zal in het toezichtsplan ook een topwaarde worden vastgelegd. Dit is die geurbelasting die ertoe leidt dat een bedrijf de activiteit(en) die voor de hinder verantwoordelijk is (zijn), moet stilleggen.

Vaste activiteiten voor het toezicht op geur zijn:

- operationeel hebben van het milieuklachten en -informatiecentrum MKIC;
- registreren en beantwoorden van binnenkomende klachten;
- controleren van de vergunde uitstoot en van het functioneren van het gehele bedrijf en de voorzieningen die specifiek voor geur zijn vereist. Dit gebeurt met een vaste frequentie die is vastgelegd in de werkplannen Handhaving en Milieumetingen.

Afhankelijk van de ernst van de situatie en het klachtenpatroon maken de volgende mogelijke activiteiten onderdeel uit van het monitorings- en toezichtsplan:

- verifiëren van klachten door het uitvoeren van indicatieve veldwaarnemingen;
- valideren van klachten door het uitvoeren van representatieve veldwaarnemingen;
- voorschrijven in de vergunning van waarnemingsrondes door het bedrijf zelf, met een vaste regelmaat
- preventief controleren van de geursituatie met veldwaarnemingen
- (laten) controleren van de geuruitstoot en de bedrijfssituatie met een hoge(re) frequentie
- onderzoeken van de feitelijke hinderbeleving met hinderenquêtes, dagboekjes en dergelijke.

Ook deze werkwijze van de provincie wordt uitgeschreven in het Handboek Geur.

Bij het beoordelen van de resultaten van het toezicht kunnen vier mogelijke situaties zich voordoen. In tabel 4 staat welke acties met de vier situaties samenhangen. Afhankelijk van de bevindingen kan ook het toezichtsplan worden bijgesteld.

<i>Voldaan aan vergunning?</i>	<i>Hinder aanwezig?</i>	<i>Actie provincie</i>
Ja	Nee	Geen
Ja	Ja	Aanvullend onderzoek (laten) uitvoeren
Nee	Nee	Handhaven
Nee	Ja	Handhaven

Tabel 4: Mogelijke situaties bij het toezien en monitoren van een geursituatie en de normale actie van de provincie die daarop volgt.

Het provinciale geurbeleid kent feitelijk geen eigen lijn in handhaving. Het algemene handhavingsbeleid van de provincie wordt gevolgd. Handhaven gebeurt alleen als de vergunning niet wordt nageleefd. De handhaving vindt plaats in drie stappen.

1. De provincie constateert dat de vergunning niet wordt nageleefd en stelt de ernst van de overtreding vast.
2. De provincie overweegt of - en zo ja, welke - bestuursrechtelijke of zelfs strafrechtelijke stappen zullen worden genomen gezien de ernst van de overtreding, de historie, de houding van het bedrijf, et cetera.
3. De provincie neemt een besluit en publiceert dat in een beschikking.

Voor het bepalen van de ernst van een overtreding wordt dezelfde standaardmethodiek gebruikt als bij de vergunningverlening. Het toetsingskader dat gekozen is voor de lokale situatie geldt ook hier als referentie.

Consequenties voor de verschillende actoren

De provincie

Het voorgenomen provinciaal geurbeleid heeft gevolgen voor de interne bedrijfsvoering van de provincie zelf.

Met stankklachten moet open en zorgvuldig worden omgegaan. Zowel richting de bedrijven waarover geklaagd wordt als richting de burgers die melden dat zij overlast ondervinden. Nieuw in het geurbeleid is de grotere nadruk op het verifiëren en valideren van stankklachten. Dit zal gebeuren door getrainde waarnemers (waaronder provinciale toezichthouders) in te zetten en goede lokale gegevens over de weersomstandigheden te verzamelen. Daarnaast zal ook de monitoring van de geursituaties informatie opleveren die gebruikt zal worden bij het behandelen van klachten.

De praktijk heeft geleerd dat veel stankproblemen ontstaan en blijven bestaan door gebrekkig inzicht in de geurbronnen van bedrijven of activiteiten. Goede informatie (over de geursituatie) is essentieel voor een goede beoordeling in het vergunningverleningsproces. Een belangrijk instrument daarvoor is het Handboek Geur in het Kwaliteitszorgsysteem Vergunningverlening. Daarin wordt onder andere uiteengezet hoe wordt bepaald aan welke eisen de informatie over geurbronnen en de te nemen maatregelen moet voldoen die een bedrijf moet aanleveren om een vergunning te verkrijgen. Ook is daarin gedetailleerd de beoordelingsystematiek uit het geurbeleid uitgewerkt voor de vergunningverlening.

Om het beleid provinciebreed effectief te laten zijn, zou niet alleen de provincie het moeten uitvoeren, maar ook de gemeentes. Want voor (de beleving van) een lokale geursituatie maakt het immers niet uit of de geurbronnen onder gemeentelijk of provinciaal gezag vallen. Veel Gelderse gemeentes hebben nog geen geurbeleid. Dit komt doordat ze er te weinig aan toekomen om dit moeilijke en lastige milieuaspect op te pakken of omdat ze niet precies weten wat de beste aanpak is. De provincie kan en wil graag een handje helpen. Ze wil daarom een helpdesk formeren om gemeentes van dienst te zijn bij vragen over de aanpak van stankproblemen en het gebruik van het beleid daarbij. Daarnaast zullen de gemeentes ook worden aangespoord om een eigen geurbeleid te formuleren.

De provincie zal over drie jaar (in 2005) over de uitwerking van het beleid rapporteren om daarmee het beleid zelf te evalueren.

De bedrijven

Het vaststellen van dit provinciaal geurbeleid is richting de bedrijven in de eerste plaats een oproep om ook aan geur aandacht te besteden, aandacht die al bij vele andere milieufactetten heeft geleid tot een aanmerkelijke reductie van de milieubelasting door de industrie. Het feit dat het aantal klachten over stank zo'n groot aandeel heeft in het totaal aantal klachten over milieu-overlast moet de aanleiding zijn voor bedrijven om geur hoog op de prioriteitenlijst milieumaatregelen te zetten.

Een gevolg voor het bedrijfsleven is zeker dat er - daar waar dat nodig is - meer of betere informatie over de geursituatie van een bedrijf of activiteit zal worden verlangd. Daarmee zal het maatwerk voor elke lokale situatie worden geleverd waarmee voor alle partijen vooraf helder wordt wat in die situatie acceptabel wordt gevonden.

De andere overheden

Zoals al naar voren kwam in de paragraaf over de provincie, is vergunning-verlening en handhaving is geen activiteit exclusief voor de provincie. Om stankproblemen in Gelderland echt goed aan te pakken, zouden de gemeentes zelf ook beleid moeten formuleren. Zij zouden daarvoor het provinciaal beleid (als uitgangspunt) kunnen nemen.

Het geformuleerde beleid biedt een uniforme werkwijze om tot lokaal maatwerk te komen. Als een gemeente het beleid overneemt, legt ze zich niet vast aan een bepaalde norm, maar aan het hanteren van dezelfde werkwijze bij vergunningverlening en handhaving. De provincie wil de gemeentes helpen bij het omgaan met geurklachten. Zij zal een helpdesk formeren waar gemeentes terecht kunnen met vragen over de aanpak van stankproblemen. Desalniettemin valt te verwachten dat het implementeren van het geurbeleid door gemeenten enige inspanning zal vergen. Aan de andere kant kunnen de gemeenten de provincie helpen door hun kennis van de lokale situatie in te brengen en een bijdrage te leveren aan het monitoren van geursituaties.

De provincie zal de rijksoverheid aanspreken op het leveren van en het doen van onderzoek voor een goed instrumentarium om geurbeleid in de praktijk te brengen. De provincie heeft namelijk met het formuleren van het eigen beleid en toetsingskader geconstateerd dat er nog veel onzekerheden zijn. Het vastgestelde beleid en de hierboven beschreven werkwijze nemen deze onzekerheden ook niet weg maar moeten gezien worden als een manier om om te gaan met de onzekerheden. Daar komt bij dat naar de overtuiging van de provincie het instrument van de vergunningverlening ook niet naar behoren kan worden ingezet zonder dit beleid. Het verbeteren van een goed inzicht in de dosis/effect-relatie voor geur en de bijdrage van diverse factoren daaraan en het in beeld brengen en waar mogelijk verkleinen van de onzekerheden in de geurmeetmethoden krijgen als het aan de provincie ligt de hoogste prioriteit.

Burgers en belangenorganisaties

Burgers van Gelderland krijgen een duidelijker beschermingsniveau en een betere klachtenbehandeling. Zowel de beslissing zelf als de weg naar de beslissing toe zal in de vergunning helderder zijn verwoord dan tot nu toe. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt waarom een bepaald hinderniveau in de omgeving van een bepaald bedrijf als acceptabel wordt gezien.

Op de volgende pagina's volgen integraal de beleidsregels zoals deze door GS van Gelderland zijn vastgesteld op 27 augustus 2002.

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

gelet op artikel 4.81 van de Algemene wet bestuursrecht,
de artikelen 8.2, 8.10, 8.11, 8.12, 8.13 en 8.22 t/m 8.26 van de Wet milieubeheer
en de artikelen 5.1 en 5.6 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer;

overwegende dat het gewenst is beleidsregels vast te stellen voor de wijze van beoordeling van het aspect geur, de bepaling van het acceptabel hinderniveau en het stellen van voorschriften gericht op beperking van geurbelasting, een en ander ten behoeve van besluiten over vergunningen ingevolge hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer en als uitwerking van het rijksbeleid, verwoord in de brief van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 30 juni 1995 (MBL.276.95004) en de bijbehorende "Herziene Nota Stankbeleid" van 30 mei 1994;

BESLUITEN de volgende beleidsregels vast te stellen:

GELDERSE BELEIDSREGELS VOOR GEUR IN MILIEUVERGUNNINGEN

(gepubliceerd in Provinciaal Blad 2002/77 van 17 september 2002)

INHOUD

- Artikel 1. Begripsbepalingen
- Artikel 2. Geuronderzoek bestaande bronnen
- 2.1 Geuronderzoek ten behoeve van een milieuvergunningaanvraag
- 2.2 Geuronderzoek ten behoeve van een ambtshalve besluit tot wijziging van een milieuvergunning
- Artikel 3. Geuronderzoek nieuwe bronnen
- Artikel 4. Vaststelling van het acceptabel geurhinderniveau
- 4.1 Mee te wegen aspecten
- 4.2 Toetsing van berekende geurimmissie aan toetsingswaarden
- 4.3 Vaststelling van het acceptabel geurhinderniveau
- 4.3.1 Bij bestaande bronnen
- 4.3.1.1 Besluit op aanvraag
- 4.3.1.2 Besluit ingevolge Afdeling 8.1.2 Wet milieubeheer
- 4.3.2 Bij nieuwe bronnen
- 4.3.3 Cumulatie van meerdere bronnen in één inrichting
- Artikel 5. Considerans en dictum van het vergunningbesluit

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

milieuvergunning:	een vergunning op grond van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer
inrichting:	een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer
bron:	een installatie, productie-eenheid of op- en/of overslagfaciliteit of een activiteit in een inrichting waarin geur ontstaat of waarbij geur vrijkomt
bestaande bron:	een bron waarvoor een milieuvergunning geldt of een bron in een inrichting, waarvoor krachtens artikel 8.40 Wet milieubeheer geen milieuvergunning vereist is
nieuwe bron:	een bron die zal worden gerealiseerd na een daarvoor verkregen oprichtingsvergunning of veranderingsvergunning of een mede daarvoor verkregen revisievergunning of een bron die in strijd met een daarvoor geldend verbod zonder voorafgaande vergunning is gerealiseerd
NeR;	Nederlandse emissie Richtlijnen (uitgave van het Informatiecentrum Milieuvergunningen)
Document Meten & Rekenen Geur:	Publicatiereeks Lucht nr 115, uitgave van het ministerie van VROM van december 1994
hedonische waarde:	mate van aangenaamheid van een geur, uitgedrukt in een referentieschaal volgens de VDI 3882, Blatt 2, uitgave Verein Deutscher Ingenieure, Düsseldorf
geureenheid:	maat voor de hoeveelheid geurstof in reukloze lucht: die hoeveelheid die nog juist door de helft van een geurpanel te onderscheiden is van reukvrije lucht heeft per definitie een geurconcentratie van 1
geuremissie:	uitwerp van geur uit een bron, uitgedrukt in aantal geureenheden per uur
geurimmissie:	geurbelasting, uitgedrukt in percentielwaarde, op leefniveau, ten gevolge van de geuremissie van een of meer bronnen
percentielwaarde:	percentage van de tijd waarin een bepaalde uurgemiddelde geurconcentratie, uitgedrukt in aantallen geureenheden per kubieke meter lucht, niet wordt overschreden
snuffelploegonderzoek:	veldwaarneming van geurimmissie volgens de daarvoor aangegeven methode in het Document Meten en Rekenen Geur
gebiedscategorie 'wonen':	gebied met woningen, winkels, ziekenhuizen of internaten of gebied waarin zich accommodaties voor verblijfsrecreatie of gelijksoortige objecten bevinden
gebiedscategorie 'werken':	gebied waarin zich in hoofdzaak industrie, bedrijven, kantoren of gelijkwaardige objecten bevinden
gebiedscategorie 'buitengebied':	gebied met verspreid liggende woningen of lintbebouwing en gebied voor dagrecreatie of gelijkwaardige objecten
acceptabel geurhinderniveau:	het niveau van geurbelasting ten gevolge van een inrichting dat als toelaatbaar wordt beoordeeld

Artikel 2. Geuronderzoek bestaande bronnen

2.1 Geuronderzoek ten behoeve van een milieuvergunningaanvraag

In het vooroverleg over een milieuvergunningaanvraag die betrekking zal hebben op of mede betrekking zal hebben op een of meer bestaande bronnen binnen een inrichting geven Gedeputeerde Staten aan de hand van eigen wetenschap of waarneming, al dan niet in combinatie met klachten, aan of het aspect geur relevant is.

Indien Gedeputeerde Staten het geuraspect relevant achten, overlegt de indiener van de vergunningaanvraag op hun verzoek een geur-onderzoeksrapport bij zijn aanvraag.

Het geuronderzoek omvat een analyse van de geuremissie en de geurimmissie ten gevolge van die bronnen. De analyse wordt gemaakt met behulp van één van de kwantitatieve methoden, zoals beschreven in de NeR (uitgave september 2000, paragraaf 3.6.3).

Gedeputeerde Staten kunnen ten behoeve van de kwantitatieve analyse aangeven, welke deelonderzoeken daarvoor uitgevoerd worden. Daartoe kunnen behoren: emissiemetingen met verspreidingsberekening en een snuffelploegonderzoek, uitgevoerd volgens het Document Meten & Rekenen Geur, en een bepaling van de hedonische waarde van de geur door een panel.

Emissiemetingen en snuffelploegonderzoek worden uitgevoerd bij voor de jaarsituatie van de inrichting representatieve omstandigheden.

Het geur-onderzoeksrapport bevat een opsomming van de mogelijke maatregelen ter beperking van de geurimmissie, de effecten van elk van die maatregelen op de geurimmissie en de kosten van die maatregelen, en de eventuele neveneffecten van die maatregelen.

2.2 Geuronderzoek ten behoeve van een ambtshalve besluit tot wijziging van een milieuvergunning

Ten behoeve van een besluit over wijziging of intrekking van een milieuvergunning ingevolge Afdeling 8.1.2 van de Wet milieubeheer, welk besluit betrekking heeft of mede betrekking heeft op een of meer bestaande bronnen binnen een inrichting met relevante geuraspecten, maken Gedeputeerde Staten gebruik van de resultaten van een geur-onderzoek, dat zij uitvoeren overeenkomstig de onder het eerste lid opgenomen specificaties.

Bij besluit tot wijziging van een vergunning kunnen Gedeputeerde Staten voorschrijven dat vergunninghouder binnen een door hen te stellen termijn rapporteert over mogelijke maatregelen ter beperking van de geurimmissie, de effecten van elk van die maatregelen op de geurimmissie, de kosten van die maatregelen en de eventuele neveneffecten van de maatregelen.

Met gebruikmaking van dit rapport kunnen Gedeputeerde Staten vervolgens een tweede besluit ingevolge Afdeling 8.1.2 van de Wet milieubeheer ten aanzien van die milieuvergunning vaststellen.

Artikel 3. Geuronderzoek nieuwe bronnen

In het vooroverleg over een milieuvergunningaanvraag die betrekking zal hebben op een of meer nieuwe bronnen binnen een inrichting geven Gedeputeerde Staten, aan de hand van bijvoorbeeld ervaringsgegevens over gelijksoortige bronnen elders of literatuurgegevens, aan of het aspect geur relevant is.

Indien Gedeputeerde Staten het geuraspect relevant achten, overlegt de indiener van de vergunningaanvraag op hun verzoek bij de aanvraag een geur-onderzoeksrapport, waarin de toekomstige geurbronnen en de geurimmissie in beeld zijn gebracht, zoals die zullen zijn bij uitvoering van de inrichting conform de vergunningaanvraag, onder voor de jaarsituatie van de inrichting representatieve omstandigheden. Artikel 2.1 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4. Vaststelling van het acceptabel geurhinderniveau

4.1 Mee te wegen aspecten

Gedeputeerde Staten stellen het acceptabel geurhinderniveau vast aan de hand van :

- de geuremissie (omvang emissie en hedonische waarde van de geur);
- de berekende geurimmissie op leefniveau ;
- de voor de gebiedscategorie van het met geur belaste gebied geldende toetsingswaarden;
- kosteneffectiviteit van mogelijke geurimmissie-reducerende maatregelen/voorzieningen.

4.2 Toetsing van berekende geurimmissie aan toetsingswaarden

Gedeputeerde Staten toetsen de overeenkomstig artikel 2 berekende geurimmissie vanwege de bron of bronnen, waarbij de daaraan toegekende hedonische waarde is betrokken, aan de in de volgende tabel gegeven geurimmissie-waarden (streef-, richt- en bovenwaarden) voor de gebiedscategorieën 'wonen' en 'buitengebied' (A) of voor de gebiedscategorie 'werken' (B). De getallen geven geurconcentraties weer (geureenheden per m³) en zijn aangeduid als 98-percentielwaarden.

aard van de geur	<i>Wonen/buitengebied (A)</i>			<i>Werken (B)</i>		
	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde
zeer hinderlijk	0,1	0,3	1	0,3	1	3
hinderlijk	0,3	1	3	1	3	10
minder hinderlijk	1	3	10	3	10	30
niet hinderlijk	3	10	30	10	30	100

De geur wordt daarbij als volgt beoordeeld aan de hand van de hedonische waarde:

wanneer proefpersonen aan een geur bij de volgende concentraties een hedonische waarde -2 toekennen (VDI 3882, Blatt 2)	wordt de geur beoordeeld als:
<3 ge/m ³	zeer hinderlijk
3 - 10 ge/m ³ (standaard)	hinderlijk
10 - 30 ge/m ³	minder hinderlijk
> 30 ge/m ³	niet hinderlijk

Bij niet-continue bronnen toetsen Gedeputeerde Staten de geurimmissie aan de waarde van meerdere percentielen. De bij toetsing gebruikte waarden voor een standaard geur zijn in onderstaande tabel opgenomen voor veel gebruikte percentielen. De getallen geven geurconcentraties (geureenheden per m³) aan. De relatief hoogste waarde van enig percentiel van de berekende geurbelasting geldt als maatgevend. Dit met uitzondering van de 99,99-percentiel, die wordt altijd slechts als indicatief bij de beoordeling betrokken.

percentielwaarde	<i>Wonen/buitengebied (A)</i>			<i>Werken (B)</i>		
	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde	streef-waarde	richt-waarde	boven-waarde
95	0,2	0,6	2	0,6	2	6
98	0,3	1	3	1	3	10
99,5	0,6	2	6	2	6	20
99,9	1,2	4	12	4	12	40
99,99	3	10	30	10	30	100

4.3 Vaststelling van het acceptabel geurhinderniveau

4.3.1 Bij bestaande bronnen

4.3.1.1 Besluit op aanvraag

Gedeputeerde Staten stellen het acceptabel geurhinderniveau op de richtwaarde vast, of zoveel lager als mogelijk is. Zij kunnen gemotiveerd afwijken naar boven tot ten hoogste de bovenwaarde. Zij stellen het acceptabel geurhinderniveau vast naar gelang de mate waarin geurbelasting kan worden gereduceerd met redelijkerwijs te verlangen maatregelen/voorzieningen.

Indien de bestaande geurimmissie hoger is dan de bovenwaarde en niet met redelijkerwijs te verlangen maatregelen/voorzieningen is te reduceren tot ten hoogste de bovenwaarde, stellen Gedeputeerde Staten het met redelijkerwijs te verlangen maatregelen/voorzieningen best bereikbare geurhinderniveau vast.

Daarnaast stellen zij een onderzoek in of en zo ja de termijn waarbinnen met verdergaande maatregelen/voorzieningen een acceptabel geurhinderniveau kan worden bereikt. Zo nodig onderzoeken zij de mogelijkheid daarvoor een vergoeding toe te kennen op de voet van artikel 15.20 Wet milieubeheer. De resultaten van het onderzoek kunnen aanleiding zijn een besluit ingevolge Afdeling 8.1.2 van de Wet milieubeheer ten aanzien van de vergunning te nemen.

4.3.1.2 Besluit ingevolge Afdeling 8.1.2 Wet milieubeheer

Gedeputeerde Staten stellen het acceptabel geurhinderniveau op de richtwaarde vast, of zoveel lager als mogelijk is. Zij kunnen gemotiveerd afwijken naar boven tot ten hoogste de bovenwaarde. Indien de bestaande geurimmissie hoger is dan de bovenwaarde en niet met redelijkerwijs te verlangen maatregelen/voorzieningen is te reduceren tot de bovenwaarde, kunnen Gedeputeerde Staten een termijn aan de vergunning verbinden, waarbinnen de geurimmissie wordt gereduceerd tot ten hoogste de bovenwaarde, of waarbinnen op andere wijze sanering van de geurimmissie plaatsvindt. Zij onderzoeken de mogelijkheid om daarvoor een vergoeding toe te kennen overeenkomstig artikel 15.20 Wet milieubeheer.

4.3.2 Bij nieuwe bronnen

Gedeputeerde Staten stellen het acceptabel geurhinderniveau op de streefwaarde vast, of zoveel lager als mogelijk is. Zij kunnen gemotiveerd afwijken naar boven tot ten hoogste de richtwaarde. Zij stellen het acceptabel geurhinderniveau vast naar gelang de mate waarin geurbelasting kan worden gereduceerd met redelijkerwijs te verlangen maatregelen/voorzieningen.

Gedeputeerde Staten weigeren de vergunning geheel of gedeeltelijk, indien met redelijkerwijs te verlangen maatregelen/voorzieningen geen geurhinderniveau bereikt kan worden dat gelijk is aan of lager dan de richtwaarde. In dat geval stellen zij de vergunningaanvrager in de gelegenheid, voordat zij een ontwerpbesluit vaststellen, de aanvraag te wijzigen en alsnog zodanige maatregelen/voorzieningen aan te vragen dat positief op de aanvraag kan worden besloten.

4.3.3 Cumulatie van meerdere bronnen in één inrichting

Bij cumulatie van bestaande bronnen of van bestaande en nieuwe bronnen in één inrichting stellen Gedeputeerde Staten het acceptabel geurhinderniveau voor de gezamenlijke bronnen vast met overeenkomstige toepassing van artikel 4.3.1.

Zij stellen het acceptabel geurhinderniveau bij cumulatie van nieuwe bronnen binnen één inrichting voor de gezamenlijke bronnen vast met overeenkomstige toepassing van artikel 4.3.2.

Artikel 5. Considerans en dictum van het vergunningbesluit

Gedeputeerde Staten overwegen bij een vergunningbesluit of het geuraspect naar hun mening relevant is. Indien zij het geuraspect relevant achten geven ze dat gemotiveerd aan en delen ze gemotiveerd mee welk geurhinderniveau zij als acceptabel aanmerken.

Gedeputeerde Staten verbinden waar mogelijk doelvoorschriften aan het besluit. Zij formuleren de doelvoorschriften met het oog op de controleerbaarheid en handhaafbaarheid als geuremissievoorschriften, waarbij de toegestane emissie -via verspreidingsberekeningen- is afgeleid van het door hen als acceptabel aangemerkte geurhinderniveau. Zij houden daarbij zo nodig rekening met een bijdrage aan de geurimmissie tengevolge van diffuse bronnen in dezelfde inrichting.